

ชื่อเรื่อง บทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารของสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผู้วิจัย ชีระวัฒน์ ศิริบัติ **ปริญญา** ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา ผศ.ไพบูลย์ ยอดยิ่ง ประธานกรรมการ
ผศ.พัฒนา เหล่าวิศาลสุวรรณ กรรมการ
ดร.มานิตย์ อัญญาโพธิ์ กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 517 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 45 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ t -test และ F -test และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Scheffe'

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการวางแผน

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ การปฏิบัติตามแผน การแก้ไขปรับปรุงและการตรวจสอบ

2. เปรียบเทียบบทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ ครูมีบทบาทมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า บทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นในด้านการแก้ไขปรับปรุงที่ไม่พบความแตกต่าง

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ บทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปประเด็นสำคัญและเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ แรกคือ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริงหรือจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน ควรนำจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลผู้เรียนและนำผลการประเมินมาใช้ประกอบการพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งต่อไป และครูควรศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำมาจัดทำคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอน

Title Teachers' Roles in Learning Process Management for Learner Centered Perceived
By Administrators and Teachers under the Office of Maha Sarakham Educational
Service Area Zone I

Author Mr.Theerawat Siribut **DEGREE** M.Ed. (Educational Administration)

ADVISORS Assistant Professor Paiboon Yodying Chairman
Assistant Professor Patana Laowisansuwan Committee
Dr.Manit Anyabho Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY 2006

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare teachers' roles in learning process management for learners centered perceived by administrators and teachers under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone I ,both as a whole and each item.The research sample consisted of 517 administrators and teachers, which selected through the Stratified Random Sampling. The instrument used to collect data was 45 items rating scale questionnaires and the whole questionnaire's reliability coefficient giving a value of 0.92. The data were analyzed by using Computer program to find percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by *t*-test and *F*-test testing. When finding that there were different in the level of statistical significance, they were analyzed in pair by using Scheffe' technique.

Research finding were as follows :

1. Teachers' roles in learning process management for learner centered perceived by administrators and teachers under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone I, considering by status, both as a whole and each item, were found at a high level, which can be put in order respectively from the highest to the lowest among three aspects as; do, check and plan.

When school size was taken into consideration, it was found at the high level in both as a whole and each item, which can be put in order respectively from the highest to the lowest among three aspects as; do, act and check.

2. Comparison teachers' roles in learning process management for learner centered perceived by administrators and teachers under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone I, considering by status, as a whole and each item, it was found the significantly difference at the .05 level.

When school size was taken into consideration, as a whole and each item, it was significantly different at the .05 level, except the item of act, was not found the difference.

3. Regarding suggestions and guidelines from the open-ended question about teachers' roles in learning process management from the open-ended questionnaire, which can be put from the most frequency as; learners' authentic working or different learning resource promotion both inside and outside school, using strong point and the development for the information in learning management, parents' participation in learner evaluation for learning development and teachers should study and analyze school curriculum for subject description, objective and action plan.